

METODOLOGIA I TÈCNIQUES D'INVESTIGACIÓ SOCIAL

**Escola Universitària d'Estudis Empresarials de Sabadell
Curs 2002-03**

Grups: 10 i 50

Professor: Joan Miquel Verd

OBJECTIUS

L'assignatura té un caràcter marcadament pràctic, pretén transmetre als/les alumnes els continguts fonamentals per conèixer què vol dir investigar en ciències socials, així com familiaritzar-los amb els problemes i tècniques bàsiques de recerca.

Els objectius concrets són:

- ◆ Conèixer les rutines principals i les etapes fonamentals del procés d'investigació en ciències socials.
- ◆ Saber enfocar i definir un problema de recerca, ja sigui establert externament o pel propi estudiant
- ◆ Conèixer les principals tècniques de recollida i d'anàlisi de dades tant dins la perspectiva quantitativa com dins la qualitativa.
- ◆ Adquirir les habilitats instrumentals que permetin aprendre a: 1) trobar, recollir i organitzar el material rellevant per a un treball científic; 2) sistematitzar i triar el material trobat, tot construint l'objecte d'anàlisi; 3) adquirir els coneixements informàtics bàsics que permetin el tractament de les dades; 4) organitzar i presentar el material de forma adient i defensar-lo en públic.
- ◆ Aprendre un estil de treball rigorós, capaç de combinar l'ús de criteris comuns amb la creativitat personal.

ORGANITZACIÓ DEL CURS I MÈTODE D'AVALUACIÓ

L'assignatura s'avaluarà mitjançant els treballs pràctics que s'aniran entregant al llarg del curs. També es realitzarà un examen final que ponderarà un 30 per cent sobre la nota final.

PROGRAMA

Per alguns temes es donaran esquemes i lectures que ajudaran a completar les línies genèriques que aquí s'exposen. Aquests materials es podran trobar a la copisteria de l'Escola.

BLOC I. LA INVESTIGACIÓ SOCIAL

- Què vol dir investigar en ciències socials?
- Metodologia, mètodes i tècniques
- Preparació de la recerca i plantejament d'una problemàtica
- Dinàmiques d'investigació: inducció i deducció
- Les etapes fonamentals d'una recerca: construcció de l'objecte de recerca i validació empírica

Bibliografia:

CEA D'ANCONA, M. A. 1998. "La organización de la investigación", a Mª Angeles Cea D'Ancona: *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis. (1ª reimpressió).

DOMÍNGUEZ, M; COCO, A. 2000. "El procés i estratègia d'investigació", a Màrius Domínguez y Andrés Coco: *Tècniques d'Investigació Social I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

GARCÍA FERRANDO, M. 2000. "La observación científica y la obtención de datos sociológicos", a M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira (ed.): *El análisis de la realidad social*. Madrid: Alianza. (3ª edició).

MANHEIM, J. B.; RICH, R. C. 1986. "El proceso de investigación" a J. B. Manheim y R. C. Rich: *Análisis político empírico: métodos de investigación en ciencia política*. Madrid: Alianza.

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. 1997. *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.

SIERRA BRAVO, R. 2001. "El proceso de investigación social", a Restituto Sierra Bravo: *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Paraninfo. (14ª edició)

BLOC II. LA RECOLLIDA I L'ANÀLISI DE DADES

- Les unitats d'observació i el camp d'anàlisi
- La distinció entre tècniques quantitatives i qualitatives
- Les tècniques de recollida de dades. Classificació i característiques
- Les tècniques d'anàlisi de dades. Classificació i característiques

Bibliografia:

GARCÍA FERRANDO, M. 2000. "La observación científica y la obtención de datos sociológicos", a M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira (ed.): *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza (3ª edició).

GONZÁLEZ BLASCO, P. 2000. "Medir en las ciencias sociales", a M. García Ferrando, J. Ibáñez y F. Alvira: *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza (3ª edició).

GONZÁLEZ RÍO, M. J. 1997. *Metodología de la investigación social. Técnicas de recolección de datos*. Alicante: Aguaclara

QUIVY, R.; VAN CAMPENHOUDT, L. 1997. “L’observació”, a Raymond Quivy y Luc Van Campenhoudt: *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.

SIERRA BRAVO, R. 2001. “Observación, medida y escalas” a Restituto Sierra Bravo: *Técnicas de Investigación Social. Teoría y ejercicios*. Madrid: Paraninfo (14ª edición).

VISAUTA VINACUA, B. 1989. *Técnicas de Investigación Social. Vol I: Recogida de datos*. Barcelona: Promociones y Publicaciones Universitarias.

BLOC III. RECOLLIDA I ANÀLISI DE DADES QUANTITATIVES. L'ENQUESTA

- La investigació mitjançant enquesta. Tipus d'enquesta
- La construcció del qüestionari. Formulació i tipus de preguntes
- La codificació i la construcció de la matriu
- Variables i valors. Recodificacions, construcció d'índexos i de tipologies
- Anàlisi quantitativa de les dades (estadística descriptiva i taules de contingència)

Bibliografia:

ARIAS, A.; FERNÁNDEZ, B. 1998. “La encuesta como técnica de investigación social”, a A. Rojas, J. Fernández, y C. Pérez: *Investigar mediante encuestas*. Madrid: Síntesis.

CEA D'ANCONA, M. A. 1998. “La investigación social mediante encuesta” i “El análisis de datos”, a Mª Angeles Cea D'Ancona: *Metodología cuantitativa. Estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis. (1ª reimpressió).

DÍAZ DE RADA, V. 1999. *Técnicas de análisis de datos para investigadores sociales*. Madrid: RA-MA

DÍAZ DE RADA, V. 2001. *Organización y gestión de los trabajos de campo con encuestas personales y telefónicas*. Barcelona: Ariel.

DOMÍNGUEZ, M; COCO, A. 2000. *Tècniques d'Investigació Social I*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

GARCÍA FERRANDO, M. 1991. “La encuesta a debate. Límites y posibilidades”, a M. Latiesa (ed.): *El pluralismo metodológico en la investigación social: ensayos típicos*. Granada: Universidad de Granada.

RUIZ OLABUÉNAGA, J.I.; ARÍSTEGI, I.; MELGOSA, L. 1998. “Análisis de datos”, a José Ignacio Ruiz Olabuénaga, Iratxe Arístegui y Leire Melgosa: *Cómo elaborar un proyecto de investigación social*. Bilbao: Universidad de Deusto.

BLOC IV. RECOLLIDA I ANÀLISI DE DADES QUALITATIVES. L'ENTREVISTA I EL GRUP DE DISCUSSIÓ

- La recollida de dades de caràcter verbal. L'entrevista i el grup de discussió.
- L'entrevista. Preparació, desenvolupament i transcripció.
- Els grups de discussió. Tipus, estructura i formació dels grups.
- Les anàlisis de textos i transcripcions.
- Les eines de caràcter informàtic en l'anàlisi qualitativa. Anàlisi qualitativa de textos. Anàlisi quantitativa de textos.

Bibliografía:

ALONSO BENITO, L. E. 1998. *La mirada cualitativa en sociología. Una aproximación interpretativa*. Madrid: Fundamentos.

BLANCHET, A. 1989. “Entrevistar”, a A. Blanchet, R. Ghiglione, J. Massonat y A. Trognon (eds.): *Técnicas de investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Narcea.

DELGADO, F. M. ; GUTIÉRREZ, J. (coord.) 1994. *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Síntesis.

PÉREZ SERRANO, G. 1998. *Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. Vol II. Técnicas y análisis de datos*. Madrid: La Muralla.

RODRÍGUEZ GÓMEZ, G.; GIL FLORES, J.; GARCÍA JIMÉNEZ, E. 1996. *Metodología de la investigación cualitativa*. Málaga: Aljibe.

RUIZ OLABUÉNAGA, J. I. 1996. *Metodología de la investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.

VALLES, M. S. 1997. *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica y práctica profesional*. Madrid: Síntesis.

BLOC V. ELABORACIÓ I PRESENTACIÓ DE L'INFORME FINAL

- Estil i redacció en la preparació d'informes i projectes
- Presentació i estructuració dels continguts
- Normes de referència i citació bibliogràfica
- L'exposició pública d'un treball

Bibliografía:

ACOSTA HOYOS, L. E. 1988. *Guía práctica para la investigación y la redacción de informes*. Buenos Aires: Paidós.

ANDER-EGG, E. 1987. “La preparación del informe”, a E. Ander-Egg: *Técnicas de investigación social*. Buenos Aires: Humanitas. (22ª edición).

BELL, J. 2002. *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación. Guía para investigadores en educación y en ciencias sociales*. Barcelona: Gedisa.

DANE, F. C. 1997. “Com redactar l'informe de la investigació”, a Francis C. Dane: *Mètodes de recerca*. Barcelona: Proa-UOC.

MARTÍNEZ SELVA, J. M. 2001. *Aprender a comunicarse en público*. Barcelona: Paidós.

RIGO, A.; GENESCÀ, G. 2000. *Tesis i treballs. Aspectes formals*. Vic: Universitat de Vic.

SIERRA BRAVO, R. 1999. *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica*. Madrid: Paraninfo. (5ª edición)